Felsőszentiván – Őszi kalászos fajtabemutató 2016.06.10.

A Febagro Zrt. a Bács-Kiskun megyei **Felsőszentivánon** gazdálkodik a környék meghatározó szereplőjeként, magas szinten és nagy területen. A tavalyihoz hasonlóan idén is bemutatták nekünk, hogy hogyan is kell gyönyörű búzát és tritikálét termeszteni. Mi meg természetesen nagyon szívesen mutattuk be, hogy a jó gazdálkodást a jó fajták hogyan hálálják meg. Buja, dús, zöld és magas állományokkal, amik állnak, mint a cövek. Ez alkalommal a bemutatón nem volt társelőadónk, így több idő jutott a fajtákkal kapcsolatos tapasztalatok megosztására, így meg tudtunk szólaltatni olyan termelőket, akiknek már volt tapasztalata az itt is ismertetett AGROMAGOS fajtákkal. A bemutató másik különlegessége, hogy őszi árpáink most nem, **csak búza és tritikálé** fajtáink voltak láthatóak a fajtabemutatóban, több más piaci szereplő búza fajtái mellett, amivel kapcsolatban ismét láthatták az ide látogatók, hogy van miért a vetőmagjaink mellett letenni a voksukat.

A bemutatót **Mátrai Tibor**, az **Agromag Kft**. fejlesztési, termeltetési és kereskedelmi igazgatója kezdte meg néhány észrevétellel az elmúlt és az idei évről. Az **időjárással kapcsolatban** az előző bemutatókhoz hasonlóan beszélt a különböző anomáliákról, arról, hogy a vetések kettészakadtak az őszi csapadék miatt, hogy nem volt elég hideg telünk a kórokozók és a kártevők elpusztításához. Emellett az idei tavasz rendkívül különös volt a kezdeti hideg, majd a rövid meleg után újra csökkenő hőmérséklet miatt. Arról, hogy sok helyen, már térd magasságban kikalászoltak az őszi árpák, ahogyan a legtöbb – még a későn vetett – őszi kalászos is előbb kalászolt ki az átlagosnál. A hűvösebb, csapadékosabb időjárás kedvezett a gombabetegségeknek, később viszont sok helyen hetek teltek el az esők között, így jelentkeztek a szárazságtünetek. Konklúzióként levonható, hogy az

éves időjárási paraméterek átlagosnak tűnő képe szélsőségek összegeként keletkezik. A piaci árak és mindezek miatt a **vetésszerkezet** azt mutatja, hogy sok helyen a gazdák elgondolkodtak a kukorica és a kalászos-termelés között, amiben a pláne, hogy több helyen az őszi **búza-, és árpatermések** lekörözték a kukoricáét. Mátrai Tibor beszámolt róla, hogy az **árpa ára** elkezdett felfelé kúszni. Ezek az információk **Petőházi Tamástól**, a Gabonatermesztők Országos Szövetségének elnökhelyettesétől származnak, aki szerint egyre inkább a 36 000 Ft/tonnás ár felé mozdulunk el. Emellett a **búzánál** is tapasztalható egy kisebb változás, ami az árakat a 40 000 Ft/tonnás szint fölé nyomta egy kicsivel. Az, hogy idén elválik-e a **takarmány és a malmi búza ára** egymástól, az még kétes, reméljük, folytatódik az a pozitív változás, ami a tavalyi évben kezdődött el.

A **Febagro Zrt**. részéről **Szilágyi Gábor** ismertette az alább is látható technológiát. A terület 9,08 ha-os, amelyről a tavalyi évben 9,3 t/ha-os takarmánykukoricát arattak, ami igen csak árulkodó a termelési színvonalról, hiszem tavaly országosan ennél jóval gyengébb termések születtek.

Elővetemény	Takarmánykukorica	
Talajművelés	**Tarlóhántás**	Aratás után közvetlenül október elején
	Szántás	4 fejes Grégoire-Besson váltva forgató eke, 28 cm mélység
	Magágykészítés	8 m-es Väderstad Carrier tárcsa, 10 cm mélység
	Vetés	4 m-es Väderstad Rapid vetőgép, 250 kg/ha
Gyomirtás	**Őszi gyomirtás**	Expert Met
	Tavaszi gyomirtás	Pledge 50 WP
Tápanyag-utánpótlás	**Alap műtrágyázás**	NPK 8:24:24 szilárd komplex műtrágya 250 kg/ha
	Folyékony műtrágyázás	30 % Nitrosol két menetben 250-250 l/ha-os dózisban
	Lombtrágyázás	Gombaölővel kétszer egy menetben Voligop Réz 2-2 l/ha
Gomba elleni védekezés	**Szárbaindulás**	Falcon Pro 1 l/ha
	Zászlóslevél megjelenése	Tebusha 25EW 1 l/ha
	Virágzás	DonQ 1 l/ha
Rovar elleni védekezés	**Virágzás**	Gombaölővel egy menetben Sumi alfa 0,2 l/ha

Mielőtt bemutattuk volna az AGROMAGOS búza és trtikiáléfajtákat, ismertettük, hogy hová is kell őket pozícionálni a piacon. Az mondható el róluk, hogy a konkurenciával ellentétben egyes fajtáinkban a **jó minőség** és a **kimagasló terméseredmények** nem válnak el egymástól, nálunk mindkettő egyszerre van jelen, egyfajta „ötvözetként”.

A **Conditor** fajta volt az első a szálkás fajták között, amiről szó esett. Ez egy francia típusú búzafajta, ami pont nem a feljebb említettek jellemzőit hordozza. A francia típusú búzafajták jellemzője a kimagasló terméseredmény – csak takarmány minőségben – a fantasztikus bokrosodási képességgel

karöltve, amit a helyszínen meg is figyelhettünk, mivel szép terméseredmény ígéretét hordozta magában a fajta. Mindezek mellett a Conditornak van még egy nagy előnye, még pedig a különböző betegségekkel szemben tanúsított ellenállósága, így ezt a nagy termésszintet alacsonyabb ráfordítással is elérhetjük, akár bioban is.

A **Gordius** a szárazságnak kitett, gyengébb és betegségekkel terhelt területeken lehet egy nagyon jó választás rendkívüli ellenállósága miatt, aminek köszönhetően nagy jövőt jósolunk neki. Magas, ezzel szemben megbízhatóan áll és stabilan hozza a malmi minőséget. A **Laudis** a Gordius minőségére is rátesz egy lapáttal, mégpedig megbízhatóan malmi, vagy akár javító minőséget produkál magas termésszint mellett, amit kevés fajta tud csak produkálni. Ebben nagy szerepet játszanak a főhajtások szintjére felnövő és egyenrangú sarjkalászok. A legkedveltebb búza a szálkás fajták közül az **NS 40S**, amit az is jól mutat, hogy minden évben ebből fogy el leghamarabb a vetőmagunk. Mi miatt ennyire kedvelt ez a fajta? A GOSZ-VSZT kísérleteiben voltak nagyon jó eredményei (2-10 között szerepelt), és minden körülmény között a legtöbbet termő fajták egyike, kiváló alkalmazkodóképessége miatt. Tavaly a felsőszentiváni fajtakísérletet úgy nyerte 9,41 t/ha-os termésszinttel, hogy nem volt más búza, amelyik 9 t/ha felett lett volna. Időjárás függvényében a jó minőségre is képes, többször lepte már meg termelőinket malmi minőséggel lassú, hosszú érés esetén. A fajtával kapcsolatban **Lisz Roland**, a mai fajtasorunk házigazdája mondta el véleményét:

„A tavalyi fajtasorban kitűnően szerepelt az NS 40 S fajta, ami alapján 50 ha-on vetettük el a Febagro Zrt.-nél. Nem csalódtunk, rendkívül ígéretesnek tűnik, akárcsak itt a fajtasorban. A tavasz elején kicsit lassabban indult, de hamar bepótolta kezdeti lemaradását és most már nagyon várjuk az aratást, illetve a minőségi és mennyiségi eredményeket.”

A tar fajták sorát a **Valér** nyitotta meg, ami egy új fajta, rendkívül plasztikus, és a rendkívül jó ellenállósága miatt már kipróbáltan, kompolti termelők szerint egyetlen egy növényvédelemmel eredményesen, nagy terméssel és malmi minőséggel termeszthető.

A **Babona** az Agromag másik piacvezető fajtája, ami nagyon jó hírnévnek örvend. A GOSZ-VSZT kísérletei a tanúk, hogy nincs olyan fajta ma a piacon, ami nagyobbat tud nála teremni, és emellett ugyanolyan minőséget tud produkálni. A 9 t/ha felettiek közül az egyetlen, ami a 30%-os sikértartalmat is hozza.2014-ben 11,5 t/ha-os termésmennyiséggel takarították be Iregszemcsén, Székkutason pedig 35,2%-os sikértartalommal. **Vizi László** kalocsai termelő mondta el Babonás tapasztalatait:

„A 2014-es évben egy Ordas és Dunapataj közötti területen vetettettük el. A búzáink szokásos technológiáját kapta, kétszeri gombaölőzést, 4 mázsa pétisót és semmilyen lombtrágyát. Természetesen a rovar és gyom elleni védekezést megejtettük. A kombájnos felhívott, amikor ráállt a táblára és kérdezte, hogy miféle búzát vetettünk mi, aminél ő látja a földet a kombájnból? Nem sok jót jósolt. Én mondtam neki, hogy ha már ott van, akkor arassa le. 8,4 tonnát hozott annak ellenére, hogy nem látszott annyira szépnek, kár lett volna otthagyni!”

A **Weronka** bárki számára jó alternatívája lehet a Babonának, ugyanis a két fajta termésmennyiségekben és minőségben is fej-fej mellett halad, a Weronka egy kicsit jobb minőségben – fél sikérszázalékkal – és nagyon minimálisan kevesebbet termő új fajta. Tavaly a GOSZ-VSZT kísérleteiben országos átlaga kereken 9 tonna lett 30,4%-os sikértartalom mellett. A **Lidka** száraz és a nedves években is az egyik legnagyobb termést adja, kiemelkedő csapadék és szárazságtűrése miatt. A tavalyi fajtasorban az NS 40 S után a második helyezést érte el itt Felsőszentivánon, egészen pontosan 8,99 tonnát arattak. A **Federer** azon kevés magyarországi búza egyike, amelyik késői tenyészidejű, egy korai fajtához képest akár két hét különbséget is tapasztalhatunk. Ennek van több előnye is, például, hogy más fejlődési stádiumban érik a különböző légköri viszonyok. Ez néha ugyan hátrányt is jelenthet, de megvannak Magyarországon azok a régiók, ahol az ilyen tenyészidejű fajták sikeresen termeszthetők. Régebben még dilemma volt, hogy a búzára vagy a repcére küldjük rá a kombájnt, a mai árak alapján viszont a gazda gondolkodás nélkül a repcét választja. A Federer viszont a repce-betakarítás idejére nyugodtan kinn hagyható. Kimagasló javító minőségét a legtöbb évben megbízhatóan hozza, előfordult már Békéscsaba mellett, Kerekiben 40,3%-os sikértartalma is. Fuzárium tömeges fellépése esetén a piacon található fajták közül az egyik legalacsonyabb DON-tartalommal járó fertőzöttséget produkálja. **Nagy András** tassi termelő mondta el tapasztalatait az „élsportoló” Federer búzánkkal kapcsolatban:

„A tavalyi évben 7,1 t/ha-os termésmennyiséget produkált javító minőség mellett. Termelők mindig érdeklődnek a fajta után a hamvassága, viaszossága miatt. Betegség ellenállósága

kiemelkedő. Már második éve termeljük ezt a fajtát, most is nagyon szép képet mutat.”

Az Agromag Kft. két tritikáléval rendelkezik név szerint az **Odisejj**el és a **Tatra**val. Mátrai Tibor szavait idézve, ezen a vidéken kevésbé jellemző a tritikálé termesztés, és kevés piaca, felvásárlója is van, de aki talál, azoknak mindenféleképpen jók lehetnek az élvonalbeli fajtáink. Több helyen megverték már fajtasorokban a búzáinkat is. A két fajta habitusban és érésben is rendkívül különbözik, a termésmennyiség azonban majd minden esetben ugyanannyi. Itt is szép képet mutattak.

Mátrai Tibor előadását a termelők érdeklődő tekintettel követték, azok megszólaltatásával pedig, akiknek már volt tapasztalata a fajtáinkkal, mindenki megbizonyosodhatott arról, miért is érdemes a mi vetőmagjainkat választani. Többen nem voltak restek, kérdeztek is szorgosan.

Általában ez egy családiasabb hangulatú bemutató szokott lenni, ezzel szemben most körülbelül 40 partner volt jelen. Közöttük rengetegen ismerték egymást, ami garancia volt az ebéd jó hangulatára. Mindezek miatt azt lehet mondani, hogy nem csak az idelátogatók, hanem mi is mosollyal az arcunkon távoztunk.

A bemutató után kíváncsian vártuk az eredményeket, mert egyrészt nagyon jó termésekre számítottunk, másrészt a sorban voltak nagy nevű konkurens fajták is. A betakarítás kellemes meglepetést hozott, mert a jónál is jobb eredmények lettek. Kiderült, hogy az országban a legnagyobb átlagtermést (tritikáléval együtt 9,13 t/ha) adó agromagos bemutató sor volt, továbbá, hogy az egyedi bemutató parcella rekord is itt született (Babona 10,65 t/ha). Ráadásul a Babonát

egyik konkurens fajta sem tudta megközelíteni, torony magasan nyert. Hab a tortán, hogy a fajták többsége elérte a malmi minőséget, csupán kettőnek volt a sikérje 26 és 28% között, 26% alatt pedig egy sem volt. Ehhez a kitűnő eredményhez persze szükség van jó talajra, egy kis szerencsére, de mindenekelőtt kimagasló technológiai fegyelemre, hozzáértésre és a növények iránti szeretetre. Köszönjük szépen a Febagro Zrt. magas színvonalú munkáját! Ilyen kivitelezés mellett a fajták nemcsak, hogy jó szívvel bemutathatók, hanem összemérhetők is. Íme az eredmények:

Fajták	Nettó súly (t/ha)	Sikér (%)
Laudis	8,02	30,2
Lidka	10,46	26,9
NS 40S	8,55	27,1
Babona	10,65	31,8
Federer	8,93	32,4
Valér	9,79	28,2
Weronka	9,43	31,4
Gordius	7,70	32,0
Conditor	9,25	31,2
Tatra	8,07	-
Odisej	9,60	-
átlag	**9,13**	**30,1**

A Babona óriásit termett és csupán a Lidka tudta megközelíteni termésben. Egyébként a térségben a Babonát évről évre egyre többen vetik, mert ott legtöbbször nagyon bejön. A Federer pedig hozta a benne rejlő minőséget, melyhez hasonlót még a Gordius adott. Egyébként pontosan ez a papírforma: a két legnagyobb termésű fajtánknak a Babonát és a Lidkát, a két legjobb minőségűnek pedig a Federert és a Gordiust tartjuk.